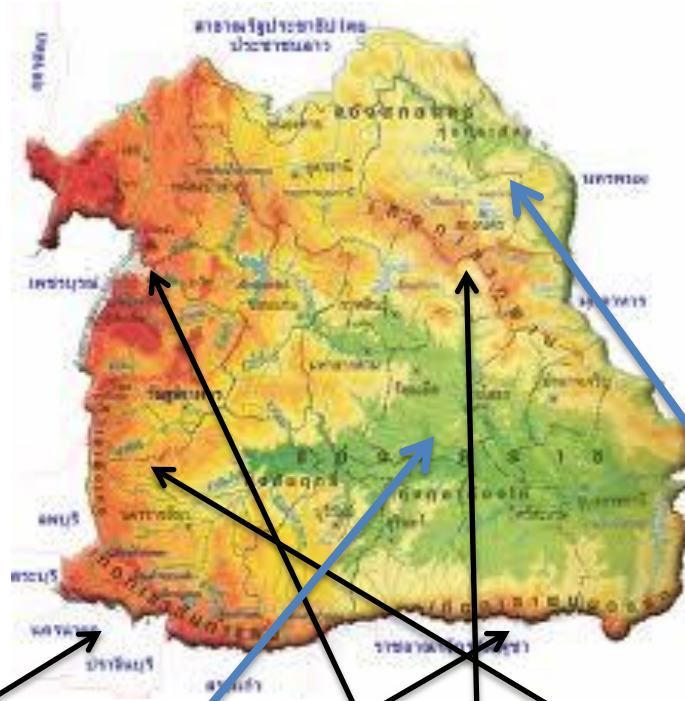
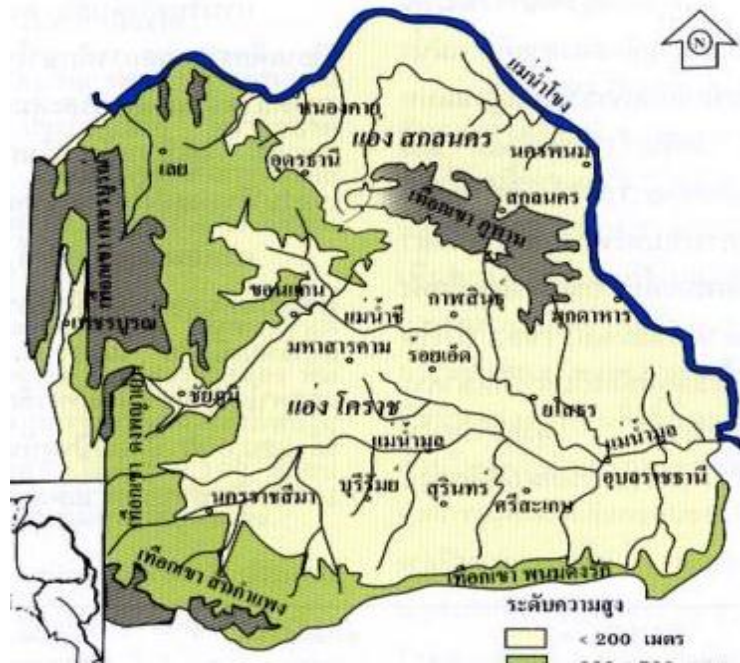

ภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคอีสาน

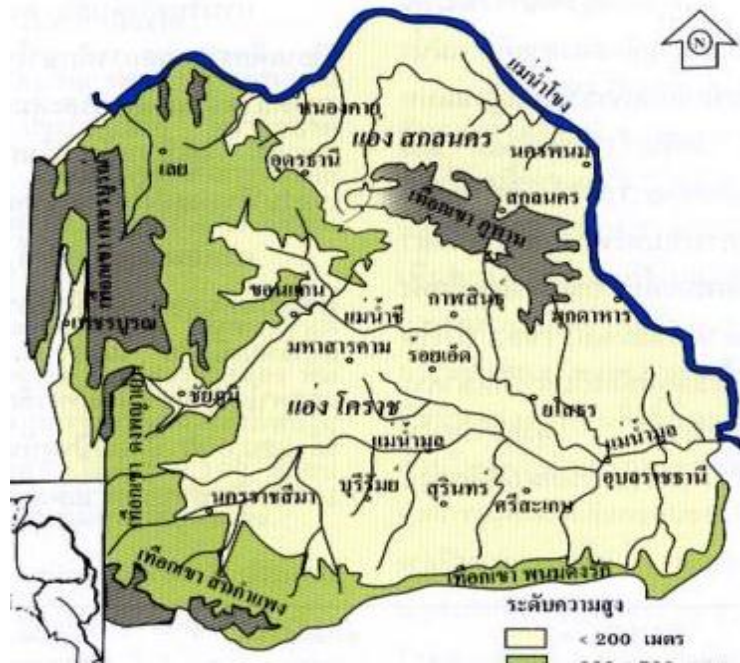

ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบสูง ทิศตะวันตก มีเทือกเขาเพชรบูรณ์ เทือกเขาดงพญาเย็น ทิศใต้มี เทือกเขาสันกำแพงและเทือกเขาพนมดงรัก ตอนกลางเทือกเขาภูพาน จึงมีแอ่ง ๒ แอ่งคือ แอ่งสกลนครมี ลุ่มน้ำสงคราม กับแอ่งโคราชมีลุ่มน้ำชี ลุ่มน้ำมูล

พื้นที่ที่เหมาะสมกับการตั้งถิ่นฐานมีแอ่งใหญ่ ๒ แอ่งคือ
 แอ่งที่ราบโคราช (**Korat basin**) เป็นที่ราบต่ำที่อยู่ทางตอนล่างเริ่มตั้งแต่บริเวณชายขอบ
 ของเทือกเขาพนมดงรัก ซึ่งอยู่ทางด้านใต้ขึ้นไปทางเหนือจดเชิงเขาภูพานและชายขอบของ
 เทือกเขาพญาเย็น

แอ่งที่ราบสกลนคร (Sakon Nakorn basin) เป็นแอ่งที่อยู่ทางตอนเหนือของภาค มีพื้นที่เล็กกว่าแอ่งที่ราบโคราชแม่น้ำสงคราม แอ่งน้ำจืดหรือทะเลสาบน้ำจืด คือ หนองหาน ที่ จ.สกลนคร กับหนองหาน ที่ อ.กุมภวาปี จ.อุดรธานี

ที่ราบสูง สามารถแบ่งที่ราบสูงออกเป็น ดังนี้

ที่ราบสูงนครราชสีมา - อุบลราชธานี เป็นที่ราบสูงใจกลางของภาค เป็นพื้นที่ที่
เข้าใจว่าเป็นปากปล่องภูเขาไฟ เป็นที่ราบกว้างใหญ่บนลุ่มลำนํ้ามูล

ที่ราบสูงอุดร - นครพนม เป็นที่ราบสูงส่วนเหนือของภาคในแถบลุ่มน้ำโขง มีพื้นที่อยู่ในเขต ๔ จังหวัดคือ หนองคาย อุดรธานี สกลนคร และนครพนม

ที่ราบสูงเลย เป็นที่ราบซึ่งมีสภาพเป็นอ่างเล็กบริเวณจังหวัดเลยและหนองบัวลำภู

ลักษณะภูมิอากาศ

แบบร้อนชื้นสลับร้อนแห้งแล้งหรือฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู และมีฤดูร้อนและฤดูหนาวที่แตกต่างอย่างชัดเจน

ลักษณะแหล่งน้ำ

แม่น้ำโขง

เป็นแม่น้ำสายใหญ่ซึ่งไหลอยู่ตามขอบด้านตะวันออกของภาค ฤดูน้ำหลากน้ำในแม่น้ำโขง จะเอ่อท่วมทำให้เกิดความเสียหายแก่ไร่นา

แม่น้ำมูล เป็นลำน้ำใหญ่เพียงสายเดียวบนที่ราบสูงแห่งนี้ นับว่าเป็นเสมือนเส้นโลหิตใหญ่ที่หล่อเลี้ยง พื้นที่ดินทรายอันกว้างขวาง

การตั้งชุมชนและสร้างที่อยู่อาศัย

ด้วยลักษณะทางกายภาพที่มีความแตกต่างระหว่างความชุ่มชื้นและความแห้งแล้ง การอพยพเคลื่อนย้ายไปตั้งถิ่นฐานใหม่จึงมีมากในภาคอีสาน และการตั้งชุมชนนิยมตั้งบ้านเรือนเป็นกระจุก โดยใช้ภูมิปัญญาในการปรับตัวตามสภาพแวดล้อมที่แตกต่าง บริเวณที่เลือกตั้งถิ่นฐานมี ดังนี้

๑. บริเวณที่ราบลุ่มใกล้แหล่งน้ำ ชื่อหมู่บ้านมักขึ้นต้นด้วยคำว่า "เลิง วัง ห้วย กุด หนอง และท่า เช่น เลิงนกทา วังสามหม้อ ห้วยยาง กุดนาคำ หนองบัวแดง หนองหาน บึงปลาญชัย เป็นต้น

๒. บริเวณที่ดอนเป็นโคกหรือที่สูงน้ำท่วมไม่ถึง สามารถทำไร่และมีทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีทั้งที่ดอนริมแม่น้ำและที่ดอนตามป่าริมเขา แต่มีน้ำซับไหลมาบรรจบเป็นหนองน้ำ ชื่อหมู่บ้านมักขึ้นต้นด้วยคำว่า "โคก ดอน โพน และโนน" เช่น โคกสมบุญ ดอนสวรรค์ โคกศาลา

๓. **บริเวณป่าดง** เป็นทำเลที่ใช้ปลูกพืชไร่และสามารถหาของป่าได้สะดวก มีลำธารไหลผ่านเรียกชื่อหมู่บ้านขึ้นต้นด้วยคำว่า "ดง ป่า และเหล่า" เช่น ป่าต้นเปื่อย เหล่าอุดม ป่าดงนาทาม

๔. **บริเวณที่ราบลุ่ม** เป็นพื้นที่เหมาะในการทำนาข้าว และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ในหน้าแล้ง ตัวหมู่บ้านจะตั้งอยู่บริเวณขอบหรือแนวของที่ราบติดกับชายป่า แต่น้ำท่วมไม่ถึงในหน้าฝน บางพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำขังตลอดปี เรียกว่า "ป่าบุงป่าทาม" เป็นต้น

๕. บริเวณป่าละเมาะ มักเป็นที่สาธารณะสามารถใช้เลี้ยงสัตว์และหาของป่าเป็นอาหารได้มีสัตว์เล็กสัตว์น้อยที่นำมาเป็นอาหารยังชีพ รวมทั้งสมุนไพรใช้รักษาโรค และเป็นสถานที่ยกเว้นไว้เป็นดอนปู่ตา

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคอีสาน

กลุ่มที่ ๑ คติ ความคิด ความเชื่อ และหลักการพื้นฐานขององค์แห่งความรู้

วิถีชีวิตของชาวอีสานนั้นผูกพันกับความเชื่อในเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ภูตผี บรรพบุรุษ และดวงดาว การจะทำการสิ่งใดๆ จึงต้องมีพิธีตรอง เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต และครอบครัว หลายๆ เรื่องเป็นกุศโลบายในการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ บางเรื่องก็เพื่อความสบายใจ ปลอดภัย ไปร้ง คลายกังวล และในยุคนี้ หลายๆ พิธีกรรมก็ยังคงรักษาสืบเนื่องกันมา มิได้ขาด

ความเชื่อเรื่องฤกษ์งาม-ยามดี หมายถึงเวลาที่มีอิทธิพลในชีวิตประจำวันของคน โดยเฉพาะเวลาประกอบพิธีต่างๆ ถ้าทำสิ่งใดไม่มีฤกษ์ยามย่อมนจะติดขัด ความเชื่อของคนเชื่อว่า ฤกษ์นอกจากจะช่วยให้อยู่ดีกินดี ยังมีผลในการสร้างความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจซึ่ง ฤกษ์ยามที่ควรทำรู้จัก เช่น

ดิถีฤกษ์ห้ามกระทำมงคล

สงฆ์ ๑๔ นารี ๑๑ สมรส ๗ เผาศพ ๑๕ นั้น ไม่ดี ห้ามกระทำการเด็ดขาด

สงฆ์ ๑๔

หมายถึง วันข้างขึ้นหรือข้างแรม ๑๔ ค่ำการกระทำกิจการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนิมนต์พระสงฆ์มา ประกอบพิธีกรรม

นารี ๑๑

หมายถึง วันข้างขึ้นข้างแรม ๑๑ ค่ำการทำงานมงคลที่เกี่ยวข้องกับสตรีทุกเภททุกวัย ไม่ควรกระทำ ในวันนี้

สมรส ๗

การทำพิธีมงคลสมรสก็มีข้อห้ามมิให้กระทำในวันข้างขึ้นหรือข้างแรม ๗ ค่ำ โดยเฉพาะถ้าเป็นข้างขึ้น ๗ ค่ำ ตรงกับวันศุกร์ห้ามเด็ดขาด

เผาศพ ๑๕

การเผาศพหรือปลงศพ ก็มีข้อห้ามมิให้กระทำในวันข้างขึ้นหรือข้างแรม ๑๕ ค่ำยิ่งถ้าไปตรงกับวันศุกร์ ๑๕ ค่ำ โบราณท่านห้ามเด็ดขาดเพราะตรงกับวันปลงพระศพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ความเชื่อเรื่องการเพาะปลูกข้าว

การทำนาให้ได้ผลดีนั้นจะต้องถือปฏิบัติเคารพบูชาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตามความเชื่อของชาวบ้านแต่ละท้องถิ่น เทพเจ้า เทวดาอารักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการทำนาก็จะมีหน้าที่แตกต่างกันไป ซึ่งการปฏิบัติบูชาเช่นไหว้ก็จะทำในโอกาสหรือวาระต่าง ๆ กันสำหรับคนอีสานแล้วจะยึดถือเทวดา ภูตผี ดังนี้

ตาแฮก หรือ ผีตาแฮก

ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นผีเฝ้าไร่นา เมื่อชาวบ้านเข้าหักร้างทางพง เพื่อแปรสภาพที่ดินไปเป็นที่นา พวกเขาจะทำพิธีเชิญผีตาแฮกตนหนึ่งมาเป็นผู้เฝ้ารักษาที่นาและข้าวกล้า แต่ละปีเจ้าของนาจะต้องทำพิธีเช่นสังเวยก่อนลงไถนา และเมื่อเก็บเกี่ยวเสร็จแล้ว จะต้องแบ่งข้าวสีเกวียนให้แก่ผีตาแฮกด้วย

แถน

เป็นเทวดาหรือผีฟ้าอยู่บนสวรรค์ มีอำนาจบันดาลให้เกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ แก่มนุษย์ สัตว์ และพืชพันธุ์ธัญญาหารบนโลกได้ ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือแถนมาก ยามทุกขร้อนสิ่งใด มักจะบนบานให้แถนช่วยเหลือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำนา คือ ชาวบ้านเชื่อว่า แถนมีอำนาจสั่ง ให้ฝนตกได้ แต่ละปีจึงมีพิธีจุดบั้งไฟบูชาแถน เพื่อให้แถนสั่งให้ผู้มีหน้าที่ทำให้ฝนตก เช่น นาค พระพินุณ ประทานฝนลงมาให้

นาค

เป็นสัตว์ในอุดมคติที่เชื่อกันว่ามีอยู่ในโลกบาดาล งานหรือหน้าที่ของนาค คือ การพ่น ฝนให้ตกลงในจักรวาลนี้ อันประกอบด้วยมหาสมุทร มนุษย์โลก และป่าหิมพานต์ นาคเกี่ยวข้องกับ การทำนาในส่วนที่เป็นผู้ทำให้น้ำฝนตกลงในมนุษยโลก ทำให้มนุษย์ได้ทำนา

นางธรณี

ชาวบ้านเชื่อกันว่า นางธรณีหรือแม่ธรณีเป็นเทพเจ้าแห่งพื้นดิน ก่อนจะไถนาหรือปลูก ข้าว ต้องบอกกล่าวขออนุญาตต่อนางเสียก่อน และทำพิธีเช่นไหว้ด้วยพาทวาน (มีข้าวหนึ่ง ไข่ไก่) 1 ขา และขอให้นางธรณีช่วยปกป้องรักษาข้าวในนา อย่าให้มีศัตรูมาเบียดเบียน และขอให้ได้ทำนา ด้วยความสะดวกสบายตลอดฤดูกาล

ความเชื่อการสู่ขวัญ หรือ การสูตรขวน

การเสียขวัญย่อมจะส่งผลให้คนทำอะไรไม่ได้ ดีไม่ดีถึงกับเจ็บป่วยและอาจถึงตายก็ได้ ดังนั้น การสู่ขวัญจึงเป็นพิธีกรรมหนึ่งที่เรียกชีวากลับมาสู่ชีวิต ถ้าชีวิตมีชีวา ก็จะสามารทำอะไรรได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เกี่ยวกับขวัญนี้มีการดำเนินการ เพื่อบำรุงขวัญ

กลุ่มที่ ๒ ศิลปะ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียม ประเพณี

วัฒนธรรมท้องถิ่นภาคอีสานเป็นศูนย์รวมวัฒนธรรมอันเก่าแก่ที่ผสมผสานวัฒนธรรมไทย ลาว เขมร ภาคอีสานมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ที่โดดเด่น เช่น อาหาร ภาษา ดนตรีหมอลำ และศิลปะการฟ้อนรำที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ประเพณีบุญบั้งไฟ จังหวัดยโสธร เกิดจากการที่คนในท้องถิ่นนี้ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร เชื่อว่าการจุดบั้งไฟจะทำให้ฝนตกลงมาตามฤดูกาล

ฮีตสิบสองคองสิบสี่ ฮีตมาจากคำว่า จารีต หมายถึงสิ่งที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นประเพณีที่ดำรงมา ในหนึ่งปีฮีตสิบสองเป็นประเพณีที่ส่งเสริมให้คนในชุมชน ได้ออกมาร่วมกิจกรรมพบปะสังสรรค์กัน เพื่อความสนุกสนานรื่นเริงและเพื่อความสามัคคีมีใคร่รักใคร่กัน ของคนในท้องถิ่น เช่น

เดือนอ้าย - บุญเข้ากรรม

เดือนยี่ - บุญคุณลาน

เดือนสาม - บุญข้าวจี

เดือนสี่ - บุญพระเวส

เดือนห้า - บุญสงกรานต์

เดือนหก - บุญบั้งไฟ

เดือนเจ็ด - บุญข้าสະ

เดือนแปด - บุญเข้าพรรษา

เดือนเก้า - บุญข้าวประดับดิน

เดือนสิบ - บุญข้าวสาก

เดือนสิบเอ็ด - บุญออกพรรษา

เดือนสิบสอง - บุญกฐิน

ประเพณีผีตาโขน จังหวัดเลย

การละเล่นผีตาโขนมีมานานแล้ว แต่ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่ามีมาตั้งแต่เมื่อใด แต่ชาวบ้านมีความเชื่อว่าการแห่ผีตาโขนเกิดขึ้นเมื่อครั้งที่พระเวสสันดรและนางมัทรี กำลังจะออกจากป่ากลับสู่เมือง บรรดาผีป่าและสัตว์นานาชนิด มีความอาลัยจึงแฝงตนมากับชาวบ้าน เพื่อมาส่งพระเวสสันดร และ นางมัทรีกลับเมือง ซึ่งเรียกกันว่า "ผีตามคน หรือผีตาโขน"

ประเพณีไหลเรือไฟ จังหวัดนครพนม

เพราะจังหวัดนี้ติดแม่น้ำโขงและใช้ประโยชน์จากแม่น้ำโขงมาตลอด จึงอยากขอบคุณพระแม่คงคาประจำลำน้ำโขงที่ได้ให้ความอุดมสมบูรณ์แก่สังคมนิม ผั่งโขง ดังนั้นจึงจัดประเพณีไหลเรือไฟขึ้นมา

พิธีเหยา จังหวัดกาฬสินธุ์, นครพนม, มุกดาหาร, สกลนคร

เป็นพิธีกรรมที่เกี่ยวกับความเชื่อทางศาสนาโดยจะนิยมทำในแถบภูไทพิธีกรรมนี้เป็น การเสี่ยงทายเมื่อมีการเจ็บป่วยในครอบครัว โดยการเจ็บป่วยนี้จะเชื่อว่าเป็นการกระทำของผี จึงต้องทำการเหยาเพื่อแก้ผี และเพื่อจะได้ทราบว่าผีต้องการอะไร หรือผู้เจ็บป่วยทำผิดผีอะไร จะได้ทำตามเชื่อว่า หากแก้ผีแล้ว อาการเจ็บป่วยจะหายเป็นปกติ

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาหารการกิน

อาหารหลักของชาวอีสาน คือ ข้าวเหนียวส่วนอาหารจานหลักเกี่ยวกับข้าวเหนียว คือ ปลาร้า ซึ่ง เป็นปลาที่นำมาหมักกับเกลือ และรำหรือข้าวคั่ว นำมาปรุงเป็นอาหารประเภทต่างๆ เช่น น้ำพริก ปลาร้า ข้าวจี ผัดหมี่โคราช แกงอ่อม

วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัย

เอกลักษณ์ของเรือนไทยภาคอีสาน มีลักษณะเด่นอยู่ ๓ ประเภท คือ

๑. ไม่นิยมทำหน้าต่างทางด้านหลังตัวเรือน ถ้าจะทำจะเจาะเป็นช่องเล็กๆ พอให้ยื่นศีรษะออกไปได้เท่านั้น
๒. ไม่นิยมต่อยอดบ้านลมให้สูงขึ้นไป เหมือนเรือนของชาวไทยล้านนาที่เรียกว่า 'กาแล'
๓. ไม่นิยมตั้งเสาเรือนบนตอม่อ เหมือนเรือนของชาวไทยมุสลิมทางภาคใต้ ด้วยเหตุที่ชาวไทยภาคอีสานปลูกเรือนด้วยการฝังเสา จึงไม่มีการตั้งบนตอม่อ

ลักษณะที่ดินที่ไม่ควรปลูกเหือน

๑. พื้นดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ท่านว่าไม่ควรปลูกบ้านเพราะเข้าลักษณะโลงผี จะทำให้เจ็บไข้ได้ป่วย ถ้าที่ดินเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าควรแยกที่ดินนั้นเป็นสวนไม้ดอก ไม้ผล ด้วยการกั้นรั้วแบ่งเป็นสัดส่วนให้ที่ดินเปลี่ยนรูปร่าง ไปเสียส่วนหนึ่งก่อน แล้วจึงปลูกท่านว่าจะเป็นมงคลแล
๒. ที่ดินรีแหลมยาวรูปธง ท่านว่าไม่ควรปลูกบ้าน ถ้าจะปลูกควรแก้เคล็ดตั้งข้อ ๑ เสียก่อน จึงปลูกบ้าน ท่านว่าจะเป็นมงคลแล

๓. อย่าปลูกบ้านคร่อมต้นไม้ใหญ่ ถ้าจะปลูกก็ควรขุดออกให้หมดเสียก่อน มิฉะนั้นจะทำให้เจ็บ
ใช้ได้ปวญ ท่านว่า มีภูตผีสิงอาศัยอยู่ในนั้น

๔. อย่าปลูกเฮือนนอกแตก คือทำบ้านสองหลังเป็นฝาแฝด แต่ชายคาไม่ต่อกัน จะทำให้คนในบ้าน
ทะเลาะวิวาทกัน

๕. อย่าปลูกเฮือนหง่าเฮือน (ข่มเฮือน) คือทำเฮือนใหญ่ที่เป็นเสาเอกนั้น ต่ำกว่าเฮือนเล็กที่สร้าง
ขึ้นใหม่ โบราณท่านว่า จะยากไร้อนาถา ไม่มีคนยำเกรง มีแต่คนข่มเหงแล

เรือนอีสานจะเป็นเรือนเครื่องสับหรือเรือนไม้กระดานอาจจำแนกได้เป็น 3 ชนิด คือ

เฮือนเกย

มีลักษณะบริเวณชานโล่งที่มีหลังคาคลุม เป็นพื้นที่ลดระดับลงมาจากเรือนนอนใหญ่ มักใช้เป็นที่พักแขก หรือที่รับประทานอาหาร

เฮือนแฝด

มีลักษณะเป็นเรือนทรงจั่วแฝด เช่นเดียวกับเรือนนอน โครงสร้างทั้งคานพื้นและช่อหลังคา จะฝากไว้กับเรือนนอน แต่หากเป็นเรือนแฝดลดพื้นลงมากกว่าเรือนนอน

เขื่อนโข่ง

มีลักษณะเป็นเรือนทรงจั่วเช่นเดียวกับเรือนนอนใหญ่ แต่ต่างจากเรือนแฝดตรงที่โครงสร้างของเรือนโข่งจะแยก ออกจากเรือนนอนโดยสิ้นเชิง สามารถรื้อถอนออกไปปลูกใหม่ได้โดยไม่กระทบกระเทือนต่อเรือนนอน

กลุ่มที่ ๓ การประกอบอาชีพในท้องถิ่น

การทอผ้า

เป็นกิจกรรมยามว่างหลังจากฤดูการทำนาหรือว่างจากงานประจำอื่นๆ ได้ถนุบ้านแต่ละบ้านจะกางหูกทอผ้ากันแทบทุกครัวเรือนโดย ผู้หญิง ในวัยต่างๆ จะสืบทอดกันมาผ่านการจดจำและปฏิบัติทั้งลวดลายสีส่น การย้อม การทอผ้าเป็นการวัด และแสดงถึงความเป็นกุลสตรีเป็นแม่เหี้ยแม่เรือนของหญิงชาวอีสานอีกด้วย

การจักสาน

อีสานมีอาชีพเกษตรเป็นหลักจึงต้องอาศัยเครื่องมือเครื่องใช้จากการจักสาน โดยนำวัสดุส่วนมากใช้ไม้ไผ่ซึ่งมีมากในภาคอีสานเช่นกระบุง ตะกร้า กระจาด กระด้ง ไช ฝ้อง สุ่มดักปลา เป็นต้น

การเลี้ยงสัตว์

การเลี้ยงวัวเลี้ยงควายโดยการปลูกหญ้าให้เป็นอาหารสัตว์นั้นยังทำกันไม่ค่อยแพร่หลายในภาคนี้ การเลี้ยงสัตว์จึงไม่ค่อยได้ผล

กลุ่มที่ ๔ การผสมผสานวิถีเดิมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่

โครงการศิลปาชีพ บ้านกุดนาขาม สกลนคร

เป็นโครงการผลิตเซรามิกส์เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพให้ประชาชนในท้องถิ่นภายหลังเสร็จสิ้น
ฤดูกาลทำนาไม่ละทิ้ง ถิ่นฐานตนเอง เข้าไปรับจ้างตามเมืองใหญ่ ๆ มาตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ ซึ่งใน
ระยะแรกของการดำเนินงานนั้นได้ใช้เนื้อดินสำเร็จรูปมาใช้สำหรับการ ขึ้นรูปทั้งงานปั้นหมุน
งานปั้นอิสระและงานหล่อแบบและต่อมาได้พัฒนากระบวนการผลิตให้ทันสมัยจนเป็นสินค้าที่ได้
มาตรฐาน

โครงการอีสานเขียว ความมุ่งหมายของโครงการนี้เพื่อหวังจะยกระดับความเป็นอยู่ของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ดีขึ้น โดยการหาและสร้างแหล่งน้ำ ปรับปรุงวิธีการประกอบอาชีพ ปรับปรุงด้านสุขภาพอนามัย สิ่งสำคัญที่ควรจะพิจารณาจุดมุ่งหมายในการพัฒนาปรับปรุงสภาพพื้นที่ในการทำการเกษตร และแหล่งเก็บน้ำในจังหวัดทางภาคอีสาน

การปลูกหม่อนไหมเลี้ยงไหมที่ภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ

เพื่อให้เกษตรกรสมาชิกเป็นต้นแบบแห่งการพัฒนาอาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่ถูกต้อง และเหมาะสมแก่เกษตรกรรายอื่นๆ ที่มีได้เข้าร่วมโครงการฯ อันจะเป็นแนวทางส่งเสริมความ อยู่ดีกินดีให้แก่ราษฎรสมดังพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

ผ้าไหม

ปัจจุบันมีการปรับปรุงคุณภาพการทอผ้าไหม จนผ้าไหมไทยได้รับการยอมรับและส่งไปขายต่างประเทศมีมูลค่าปีละประมาณ ๖๐๐ ล้านบาท ตลาดหลัก คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นตลาดผ้าไหมใหญ่ที่สุดในโลกและเป็นตลาดใหญ่ที่สุดของผ้าไหมไทย

กลุ่มผลิตภัณฑ์วิสาหกิจ

แปรรูปข้าวเพื่อสุขภาพ ข้าวกล้องแต่น ข้าวอารมณ์ดี ซึ่งผลิตจากข้าวกล้องเพาะงอกจากเมล็ดข้าวเปลือก

กุนเชียง หมูหยอง หมูยอ ไส้กรอกปลา เป็นอาหารอีสานที่ขึ้นชื่อซึ่งได้รับความนิยมจาก ตลาดการค้าในระดับอาเซียนอย่างมาก รวมทั้งจีนที่ติดใจกุนเชียงไว้ มันจนเกิดการ เจริญการค้าระหว่างประเทศกันเกิดขึ้น เป็นต้น

จบ / สอบ